

Ольга Бухта

*адміністратор відділу ЦНАП Байковецької сільської ради,
Тернопільська область, Україна*

Сніжана Тивонюк

студентка

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна

ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ

Важливою складовою реформи децентралізації є формування ефективної системи надання адміністративних послуг. Однак поняття “адміністративні послуги” та “управлінські послуги” спочатку ототожнювалися та надавалася перевага “управлінським послугам”. Пізніше окремі науковці переглянули цю позицію та обґрунтовували необхідність використання терміну “адміністративні послуги” як складову “державних” та “муніципальних” послуг. Сьогодні адміністративні послуги надаються виключно адміністративними органами через реалізацію ними владних повноважень. Поняття “адміністративного органу” тут вживається не у статутному (організаційному) значенні (такими, наприклад, є органи виконавчої влади, виконавчі органи місцевого самоврядування), а у функціональному. Тобто адміністративним органом може вважатися будь-який суб'єкт (зокрема установа, організація, підприємство незалежно від форми власності тощо), який на виконання закону чи у порядку делегування здійснює функції державного управління або місцевого самоврядування [1, с. 140, 146]. До таких органів відносяться об'єднані територіальні громади.

Загалом адміністративні послуги можна класифікувати за наступними ознаками. Залежно від змісту адміністративної діяльності щодо надання адміністративних послуг виокремлюють: видачу дозволів; реєстрацію з веденням реєстрів; легалізацію, нострифікацію та верифікацію актів; соціальні послуги. Залежно від рівня встановлення повноважень щодо надання адміністративних послуг та правового регулювання процедури їх надання виділяють: адміністративні послуги з централізованим регулюванням; адміністративні послуги з локальним регулюванням; адміністративні послуги зі «змішаним» регулюванням. За формою реалізації їх можна згрупувати наступним чином: 1) послуги, пов'язані з реальним здійсненням конституційних прав і свобод громадян; 2) власне адміністративні послуги, пов'язані з юридичним оформленням умов, необхідних для реалізації прав і свобод громадян. Залежно від характеру питань, за вирішенням яких звертаються особи до адміністративних органів виокремлюють: підприємницькі; соціальні; земельні; будівельно-комунальні; житлові та інші види адміністративних послуг. За критерієм платності адміністративні послуги можна поділяти на платні й безплатні [2, с. 182-183].

Вищеописаний підхід до класифікації адміністративних послуг не вступає в жодну суперечність із сутністю поняття «адміністративні послуги».

У 2019 р. ухвалена низка нормативних документів, спрямованих на подальший розвиток системи надання адміністративних послуг, зокрема у сфері підсилення спроможності центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) об'єднаних територіальних громад (ОТГ) та в напрямі диджиталізації процесів публічного управління наданням адміністративних послуг [3, с. 86].

Сьогодні в Україні триває процес розвитку мережі центрів надання адміністративних послуг в усіх регіонах України. В умовах реформи з децентралізації значна увага приділяється створенню та організації якісної роботи Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) в об'єднаних територіальних громадах. Водночас простежуються й проблеми, що стримують розвиток ЦНАП в Україні – недостатнє фінансування, комерціалізація та відсутність контролю якості послуг, подекуди є великі черги, наявна відсутність чітких роз'яснень під час звернень громадян, тривалий строк розгляду заяв суб'єктів звернень тощо [4, с. 36].

До проблемних аспектів функціонування ЦНАП можна віднести порушення термінів надання послуг, що підриває авторитет цієї установи. Також вважаємо, що перелік послуг органів виконавчої влади, які у сучасних умовах надаються у ЦНАП має бути однаковим у всіх об'єднаних територіальних громадах. Це дасть змогу забезпечити рівний доступ кожного громадянина до необхідно послуги.

Список використаних джерел

1. Ліпенцев А., Жук Ю. Адміністративні послуги в Україні: поняття та сутність. *Ефективність державного управління*. 2015. Вип. 42. С. 140-148.
2. Ілюшик О. М. Класифікація адміністративних послуг та їх характеристика. *Науковий вісник*. 2016. № 1. С. 178-188.
3. Маматова Т. В., Гладка О. М. Інноваційні підходи до розвитку системи надання адміністративних послуг в умовах децентралізації. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2020. Вип. 1(44). С. 86-91.
4. Бондар Г. Л., Воронова Л. В. Сучасний стан надання адміністративних послуг в Україні за умов децентралізації. *Держава та регіони*. 2019. № 1(65) С. 32-37.